

ványainak teljességre törekvő bibliográfiáját is adja. (Kan, E.M.: A magyar Párttörténeti Intézet. 118-156.p. Bibliogr. 151-156.p.)

A bibliográfia elméletével két cikk foglalkozik (Szimon, K.R.: Történelmi elemzés a bibliográfiák megjelenési formáiról; Ivanov D.D.: A szakkbibliográfia összefoglaló funkciója.)

"A könyvtárak gyakorlatából" c. rovatban az Akadémia könyvtárainak állomány-

gyarapításáról, osztályozási gyakorlatáról és a nemzetközi csere tevékenységével foglalkozó cikkek vannak. A "Könyvtártörténet" rovatban érdekes bibliográfiai szemlét olvashatunk a cenzura irodalmáról. Külön, az "Adalékok a Tudományos Akadémia Könyvtárainak történetéhez" c. rovatban számos rész tanulmány foglalkozik a könyvtár egyes periódusainak történetével és egyes kiemelkedő könyvtárosok tevékenységével.

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

A BOLGÁR KÖNYVTÁRAK FELADATAI 1962-BEN

MATEEVA, Cv.: Bibliotekite - na svoja poszt. = Bibliotekar (Szofija). 9. god. 1962. 1.no. 4-8.p.

A könyvtárakra váró feladatok. - A bolgár könyvtárak feladatai és tervai az 1962. évben. (2.)

Az 1962. év a Bolgár Kommunista Párt VIII. Kongresszusának éve. A szocialista építés mind lendületesebb fejlődése fokozott követelményeket támaszt a könyvtárak dolgozóival szemben is és az eddiginél sokkal aktívabb és eredményesebb könyvpropagandát vár tőlük.

Az 1962. év a Bolgár Kommunista Párt VIII. Kongresszusának éve. A szocialista építés mind lendületesebb fejlődése fokozott követelményeket támaszt a könyvtárak dolgozóival szemben is és az eddiginél sokkal aktívabb és eredményesebb könyvpropagandát vár tőlük.

A bolgár könyvkiadás mennyiségi és minőségi színvonala megfelelő előfeltételeket teremt a könyvtárak széles körű kulturális tevékenységéhez. A Bolgár Bibliográfiai Intézet 1960. évi könyv- és időszaki sajtostatistikai összeállításából megtudhatjuk, hogy 1960-ban Bulgáriában összesen 2711 könyv jelent meg (nem számítva ide a hivatalos kiadványokat, a szabályzatokat és a kisnyomtatványokat, melyeknek száma 1186 egységet tesz ki és elsősorban a szakkönyvtárak szempontjából értékes.) Az említett 2711 mű összesen 22 818 800 példányban jelent meg. Az országban 471 hírlapot adtak ki, ezeknek évi együttes példányszáma 602 640 800, ezenkívül 360 folyóiratot adtak közre évi 757 300 példányban.

Nagyon érdekes a megjelent könyvek műfaji megoszlása. Az 1959-ben közreadott 2726 mű közül 490 munka (2 459 700 példányban) a társadalmi-politikai és ideológiai tudományok területéről származott; 341 mű (717 000 példány) termelési és műszaki jellegű, 287 mű (1 038 900 példány) mezőgazdasági szakkönyv, a szépirodalmi alkotások száma 320 könyv (2 534 000 példány) és 171 könyvet tesz ki (3 865 900 példány) a gyermekek és az ifjak számára készült alkotás.

Nem érdektelen megvizsgálni a könyvbehozatalt sem. Így 1960-ban Bulgáriába összesen 14 540 szovjet művet hoztak be 2 530 000 példányban. A további fejlődés is a szovjet könyvek elterjedését mutatja; 1961. első felében 7937 szovjet művet hoztak be az országba 2 187 406 példányban. A könyvekhez hasonlóan nagy mennyiségű szovjet időszaki kiadvány érkezik. Ezek mellett - a népi demokratikus és a tökéletes országokkal folytatott könyvcseré keretében - számos művel gyarapodik az ország.

Ennek a könyvgazdagságnak hozzáértő, jól szervezett propagandája nagymértékben elősegítheti a tudomány és a technika színvonalának emelését, a dolgozók, az ifjuság kommunista szellemben való nevelését.

A bolgár Oktatási és Művelődésügyi Minisztérium a könyvtárügy elé a következő fő feladatokat állította az 1962. évre: aktív részvétel az ország gyorsított gazdasági fejlesztésében (1961. október 31.-i határozat), az iskolai könyvtárak fejlesztése (1961. de-

ember 4.-i határozat), módszertani kiadványok és ajánló bibliográfiák közreadása a közművelődési könyvtárak számára a Vaszil Kolarov Nemzeti Könyvtár gondozásában.

A Bolgár Kommunista Párt VIII. Kongresszusának tiszteletére 1962. októberében Sofiában tudományos ülészakot fognak tartani a nemzeti bibliográfia, az ajánló bibliográfia és a helyismereti bibliográfia feladatairól. Ezt követően a megyékben a közművelődési könyvtárak rendezésében értekezleteket tartanak a Pártkongresszus határozatainak megbeszélésére.

Májusban értékeli ki a megyei és a felsőfoku tanintézeti könyvtárak munkáját.

1962.-ben hosszabb lejáratu verseny indul a politechnikumok, a gimnáziumok és a technikumok könyvtárai, valamint a tudományos-műszaki és az üzemi, tervezőintézeti, kutatóintézeti könyvtárak között. A verseny célja a politechnikai képzést és a termelést elősegítő irodalom propagálásának elősegítése.

Előirányozták a könyvtárak állománygyarapítási munkájának megjavítását is, minimális könyvbeszerzési keret biztosítását minden könyvtár számára, a könyvtárak és a könyvterjesztő intézmények közti, kölcsönösen előnyös kapcsolatok rendezésére; összehangolják az új kiadványokról való tájékoztatást, a tőkés országokból való folyóirat-rendelést és javaslatot tesznek a kötelezpéldányok számának emelésére.

Az ország egyik megyéjében felülvizsgálják a közművelődési könyvtárak állományát, és kivonják az elavult könyveket. Ebben a munkában részt vesz a Vaszil Kolarov Nemzeti Könyvtár, valamint a minisztérium könyvtári osztálya. Megvizsgálják továbbá, nincs-e itt az ideje annak, hogy ezt a munkát rábizzák a megyei tanácsokra.

A könyvtárosképzés tervei: negyvenöt napos tanfolyamokat terveznek az iskolai könyvtárosok képzésére (Pleven városban), a szakszervezeti könyvtárosok továbbképzésére, (Szófiában) valamint a községi csitaliste könyvtárak dolgozóinak képzésére (Plovdiv, Törnovó). Tovább folyik a tudományos, műszaki és a közművelődési könyvtárak dolgozói részére indított három szeminárium is. Gyakorlati oktatást szerveznek a főiskolai könyvtárak és a megyei könyvtárak tájékoztató dolgozói részére a Bolgár Bibliográfiai Intézetben, illetve a Nemzeti Könyvtárban. A városi könyvtárak kölcsönző könyvtárosai számára két helyen szerveznek gyakorlati oktatást. A könyvtárosok rendszeres továbbképzésének céljára felmerült egy könyvtáros - továbbképző intézet létesítésének gondolata. Ez az új típusú intézmény az első időkben a vezető dolgozókat, a későbbiekben pedig a könyvtárosok széles körét képezni tovább. Valószínű, hogy az alapvető munkamódszert a tervszerű és ellenőrzött önképzés alkotná, összekapcsolva konzultációkkal és vizsgákkal.

1962-ben a könyvtáraknak fel kell készülniök arra is, hogy 1963-ban minden valószínűség szerint Bulgáriában fogják tartani az IFLA ülészakát.

A Vaszil Kolarov Nemzeti Könyvtár Tudományos Módszertani osztályára többek között az a feladat vár, hogy a közművelődési könyvtárakat ellássa ajánló bibliográfiákkal és módszertani utmutatókkal. Ezek közül kiemelendők a következők: a könyvtári

tanácsok tevékenysége; könyvtári fiókok és vándorkönyvtárak; a kommunista munkabrigádok könyvekkel való ellátása; az iskolai könyvtárak tevékenysége a tanulók politechnikai oktatásának elősegítésére; ajánló bibliográfiák és módszertani kiadványok közreadása a Párt VIII. Kongresszusa alkalmából; módszertani útmutató az SzKP XXII. Kongresszusa anyagának propagálására, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága novemberi plenáris ülésének és az ott hozott határozatoknak realizálása, az 1962. évi népgazdasági terv teljesítésével kapcsolatos útmutatók közreadása. (PS)

KÖNYVTÁRFAJTÁK

GYERMEK- ÉS ISKOLAI KÖNYVTÁRAK EGYESÍTÉSE A SZOVJETUNIÓBAN

VANEEVA, L.: Ob ob'edinenii
detszkih i skol'nyh bibliotek. = Bibliotekar' (Moszkva). 1962. 3. no. 30. p.
A gyermek- és iskolai könyvtárak egyesítéséről.

Az SzKP Központi Bizottságának" A Szovjetunió könyvtárügyének helyzete és megjavításának módjai" című határozatában

szó van a különböző felügyeleti hatóságokhoz tartozó, egymástól kis távolságra lévő kis-könyvtárak egyesítése kérdésének megvizsgálásáról.

A kirovi megyében a könyvtári ellátás távlati tervének készítésénél konkrét ajánlások hangzottak el ezzel kapcsolatban. Több ajánlás foglalkozott a kisvárosokban és a munkástelepüléseken lévő gyermekkönyvtáraknak az iskolai könyvtárakkal, illetve az egy és ugyanazon községben lévő falusi könyvtárnak az iskolai könyvtárral való egyesítésével. Számos gyakorlati javaslatot már jóvá is hagytak.

Ma már elmondhatjuk, hogy a könyvtáraknak ilyen jellegű egyesítése pozitívan tükröződött a tanulóknak könyvekkel való ellátásában. Így például Medvedok településen (Nolinszki járás) az ottani középiskola mintegy 5000 kötetből álló könyvtárának anyaga a folyosón foglalt helyet és a könyvtárosnak lényegében nem volt módja, hogy kellőképpen foglalkozzék az olvasóval. Ugyanakkor a megfelelő helyiségben lévő közművelődési gyermekkönyvtár nem rendelkezett elegendő számú könyvvel a gyermekolvasók kielégítésére (ez utóbbi könyvtárban mindössze 3500 példány volt található).

Ma az egyesített könyvtárban kb. 9000 kötet könyv van. Bevezették a szabadpolc rendszert. Az iskola mind a nyolc osztályának tanulói kivétel nélkül olvasói a könyvtárnak. A könyvtárat naponta 50-90 tanuló keresi fel. A munkát jelenleg két fő látja el: L.M.Lukina, a gyermekkönyvtár vezetője és Z.A.Lapsina, az iskolai könyvtáros. Véleményük szerint az egyesített könyvtárban sokkal jobban megy a munka: több lehetőség van az olvasás egyéni irányítására, különböző könyvszemlék, ankétok, felolvasások szervezésére.

A községi iskolákban elvben nincsenek főhivatású könyvtárosok, a könyvek ke-